

Ιατροδικαστική Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας

Άγγελος Καραμίντζιος ¹, Ιωάννα Γεωργοπούλου ², Δημήτριος Λουλούδης ³

1. Νοσηλευτής Ψ.Υ, MSc, ΓΝΑ Σισμανόγλειο- Αμαλία Φλέμιγκ.

2. Νοσηλεύτρια, ΓΝΑ Σισμανόγλειο-Αμαλία Φλέμιγκ.

3. Νοσηλευτής, Ψ.Ν.Α Δαφνί

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η αύξηση της εγκληματικότητας και η άνοδος των ποσοστών εμφάνισης των ψυχικών νοσημάτων παγκοσμίως, ιδίως όταν αυτά τα δύο συνδέονται, ανέδειξαν την ανάγκη δημιουργίας ειδικών υπηρεσιών, εντός των οποίων θα πρέπει να παρέχεται ειδικευμένη φροντίδα, σε θύμα και θύτη αδιακρίτως. Η πολυδύναμη ομάδα υγείας που στελεχώνει αυτές τις υπηρεσίες θα πρέπει να συνδυάζει ιατρικές και νομικές γνώσεις, προκειμένου να παρέχεται η κατάλληλη φροντίδα. Οι Ιατροδικαστικοί Νοσηλευτές Ψυχικής Υγείας, ως μέλη αυτής της πολυκλαδικής ομάδας, συνήθως εργάζονται με ποινικούς παραβάτες, οι οποίοι έχουν κριθεί «ψυχικά διαταραγμένοι» και ως εκ τούτου δεν έχουν καμία θέση στο σωφρονιστικό σύστημα. Εντός των ψυχιατρικών δομών ασφαλείας, αυτοί παρέχουν φροντίδα για τη στήριξη και την επιμέλεια των κρατούμενων ψυχικά ασθενών. Εφαρμόζουν και στοιχειοθετούν σχέδια θεραπείας σύμφωνα με τα οποία διδάσκουν στους ασθενείς δεξιότητες, οι οποίες τους διευκολύνουν στην αντιμετώπιση των συμπτωμάτων της ασθένειας τους και των ερεθισμάτων του περιβάλλοντος στο οποίο βρίσκονται. Οι ιατροδικαστικοί νοσηλευτές ψυχικής υγείας προκειμένου να ανταπεξέλθουν στον ιδιαίτερο και εξειδικευμένο αυτό ρόλο θα πρέπει να διαθέτουν επιπλέον δεξιότητες όπως της διαπροσωπικής επικοινωνίας κάτω από επαχθείς και δύσκολες καταστάσεις, της επικοινωνίας με έγκλειστα άτομα, με την αστυνομία, τα δικαστήρια, τα μέλη της πολυκλαδικής ομάδας και άλλα ενδιαφερόμενα μέλη.

Λέξεις κλειδιά: ιατροδικαστική νοσηλευτική ψυχικής υγείας, ιατροδικαστικές υπηρεσίες ψυχικής υγείας, εκπαίδευση, εξειδίκευση.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Η Ιατροδικαστική νοσηλευτική ψυχικής υγείας έχει αναπτυχθεί ραγδαία τις τελευταίες δύο δεκαετίες διεθνώς.
- Οι Ιατροδικαστικοί νοσηλευτές ψυχικής υγείας είναι άκρως εξειδικευμένοι και έχουν διαφορετικούς ρόλους από τους νοσηλευτές ψυχικής υγείας.
- Εργάζονται με θύματα και δράστες σε ένα ευρύ φάσμα Ιατροδικαστικών δομών.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ιατροδικαστική Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας έχει αναπτυχθεί ραγδαία τις τελευταίες δύο δεκαετίες και σήμερα είναι μια ταχέως αναπτυσσόμενη υποειδικότητα εντός των παραδοσιακών υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Η ανάπτυξη εξειδικευμένων υπηρεσιών και η αναγνώριση ότι οι ψυχικά διαταραγμένοι παραβάτες έχουν ειδικές ανάγκες, υπογραμμίζουν την ανάγκη για ειδική κατάρτιση στον τομέα αυτό (NHS Scotland 2011). Αντιλαμβανόμενοι την ανάπτυξη της Ιατροδικαστικής Ψυχιατρικής, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο, πρέπει να γίνει κατανοητό το πώς οι υπηρεσίες έχουν εξελιχθεί και ποιος είναι ο ρόλος του Ιατροδικαστικού Νοσηλευτή Ψυχικής Υγείας μέσα σε αυτές. Η αποσαφήνιση της παραβατικής συμπεριφοράς και οι ψυχικές διαταραχές που συναντώνται στην Ιατροδικαστική Ψυχιατρική θα βοηθήσει στην παροχή ουσιαστικών αξιολογήσεων και θεραπευτικών παρεμβάσεων. Νομικά και ηθικά ζητήματα είναι σημαντικά και έχουν αντίκτυπο στην καθημερινή εργασία των εξειδικευμένων νοσηλευτών στον τομέα της Ιατροδικαστικής (Edith Cowan University 2014)

Σκοπός του παρόντος γενικού άρθρου είναι η περιγραφή της υπο-ειδικότητας του Ιατροδικαστικού Νοσηλευτή Ψυχικής Υγείας και συγκεκριμένα του ρόλου και των αρμοδιοτήτων που αυτός έχει στο σύστημα υγείας των διαφόρων κρατών.

Η ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Ιστορική αναδρομή

Στο Ηνωμένο Βασίλειο το 1980, ασκήθηκε για πρώτη φορά η Ιατροδικαστική νοσηλευτική ψυχικής υγείας, όπως ασκείται και σήμερα. Από το 1863, όταν ιδρύθηκε το νοσοκομείο Broadmoor στην πόλη Berkshire, οι νοσηλευτές στο Ηνωμένο Βασίλειο εφάρμοσαν μια πρώιμη μορφή αυτού του αντικείμενου της νοσηλευτικής. Ελάχιστοι έχουν καταγραφεί για το ρόλο αυτό, μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η συγκεκριμένη εξειδίκευση βασίστηκε στις ανάγκες της κοινωνίας. Κατά το χρονικό διάστημα από το 1960 μέχρι το 1990 υλοποιή-

θηκε το αίτημα της κοινωνίας για βελτιωμένη υγειονομική περίθαλψη στους παραβάτες και επιπλέον ορίστηκε ότι θα πρέπει να παρέχεται από επαγγελματίες υγείας και όχι από σωφρονιστικούς υπαλλήλους (Bowring-Lossock 2006). Μεγάλος αριθμός ατόμων που στο παρελθόν νοσηλεύονταν στο σύστημα ψυχικής υγείας, χρειάζονταν θεραπεία στα κρατητήρια και τα κατάστημα κράτησης. Ριζικές μεταρρυθμίσεις ενθάρρυναν τους νοσηλευτές να γίνουν φορείς παροχής ψυχιατρικής περίθαλψης σε όλο το σύστημα της δικαιοσύνης. Η Ιατροδικαστική νοσηλευτική ψυχικής υγείας στην Αμερική αναπτύχθηκε ως απάντηση σε αυτές τις κοινωνικές αλλαγές (Kent-Wilkinson 2011)

Το αντικείμενο της ειδικότητας

Η Ιατροδικαστική Νοσηλευτική αναγνωρίστηκε ως ειδικότητα εντός της νοσηλευτικής από την Αμερικανική Ένωση Νοσηλευτών το 1995. Σε απάντηση στην εν λόγω αναγνώριση, οι πανεπιστημιακές νοσηλευτικές σχολές σχεδίασαν και εφάρμοσαν πρόγραμμα σπουδών Ιατροδικαστικής Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας ως εξειδίκευση στο πλαίσιο των προγραμμάτων ψυχικής υγείας. (Brown 2012).

Οι Ιατροδικαστικοί νοσηλευτές ψυχικής υγείας είναι άκρως εξειδικευμένοι και συνήθως είναι κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων ειδίκευσης στην Ιατροδικαστική ή Ψυχιατρική νοσηλευτική από πανεπιστήμια ή κολλέγια με Ιατροδικαστικά προγράμματα νοσηλευτικής. Εκτός της ειδικής εκπαίδευσης και των κλινικών ωρών που απαιτούνται για να ληφθεί η συγκεκριμένη ειδικότητα, οι νοσηλευτές συμμετέχουν και σε ανάλογες Ιατροδικαστικές εξετάσεις πιστοποίησης (Nursing-School-Degrees 2012).

Στην Αγγλία και στην Αμερική οι εξειδικευμένοι Ιατροδικαστικοί νοσηλευτές ψυχικής υγείας εργάζονται με θύματα και δράστες σε ένα ευρύ φάσμα δομών, συμπεριλαμβανομένων κοινοτικών και άλλων όπως νοσοκομεία, αστυνομικά τμήματα, δικαστήρια, καταστήματα κράτησης και Ιατροδικαστικές μονάδες ασφαλείας. Προσφέρουν ψυχιατρική αξιολόγηση, συνδυάζοντας την τεχνογνωσία της νοσηλευτικής και τη γνώση του νομικού πλαισίου (Mason et al 2008). Επίσης, ως σωφρονιστικοί νοσηλευτές, είναι υπεύθυνοι για την αξιολόγηση και τη θεραπεία δραστών σε ένα ίδρυμα, όπου μπορεί να υπάρχουν και ψυχικά πάσχοντες. Μερικές φορές αξιολογούν το θύμα ενός εγκλήματος και καθορίζουν την ψυχική του κατάσταση, ως αποτέλεσμα του εγκλήματος. Μπορούν επίσης να εργαστούν με νέους σε σωφρονιστικά καταστήματα ανηλικών και διασυνδέουν τους ασθενείς τους με κοινωνικές ή Ιατρικές υπηρεσίες που χρειάζονται, βοηθώντας στην αποκατάστασή τους (Nursing-School-Degrees 2012).

Η κυβέρνηση της Μεγάλης Βρετανίας πρόσφατα ανακοίνωσε επιπλέον χρηματοδότηση για νοσηλευτές και άλλους επαγγελματίες ψυχικής υγείας προκειμένου να συνεργαστούν με αστυνομικά τμήματα και δικαστήρια, έτσι ώστε τα άτομα με προβλήματα ψυχικής υγείας και κατάχρησης ουσιών να λαμβάνουν άμεσα τη

σωστή θεραπεία, η οποία βοηθά στη μείωση της υποτροπής (UK Department of Health and Home Office, 2014). Επίσης δύο υπηρεσίες διαλογής ασθενών στο Cleveland και στο Leicestershire έχουν ήδη δείξει ότι οι νοσηλευτές και η αστυνομία μπορούν να εργαστούν από κοινού για την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων για τους ασθενείς, με τη διασφάλιση ότι λαμβάνουν τη θεραπεία που χρειάζονται. Αυτό μείωσε επίσης τη σπατάλη πολύτιμου χρόνου της αστυνομίας (UK Department of Health and Home Office, 2013).

Οι ιατροδικαστικοί νοσηλευτές ψυχικής υγείας είναι υπεύθυνοι για την αξιολόγηση και διαμόρφωση, το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση της νοσηλευτικής φροντίδας και θεραπείας, στο πλαίσιο της θεραπευτικής συμμαχίας με τα άτομα που βιώνουν ψυχική διαταραχή και που εμπλέκονται με την ποινική δικαιοσύνη (Kent-Wilkinson 2009).

Παρόλο που η ψυχική ασθένεια δεν κάνει ένα άτομο εγκληματία, πολλοί άνθρωποι με διαγνωσμένο ψυχικό νόσημα έρχονται σε σύγκρουση με το νόμο όχι από επιλογή, αλλά εξαιτίας των συμπτωμάτων και των διεργασιών της νόσου τους και συχνά καταλήγουν να κρατούνται στα σωφρονιστικά ιδρύματα. Ο εγκλεισμός στα καταστήματα κράτησης έχει ως αποτελέσματα τη δυσκολία διάκρισης μεταξύ της εγκληματικότητας από μερικά συμπτώματα της ψυχικής ασθένειας και την έλλειψη κατάλληλης υποδομής για τη θεραπεία των ακραίων συμπεριφορών. Όταν τα άτομα εμφανίζουν συμπτώματα κάποιων ψυχιατρικών νόσων αυτό μπορεί να οδηγήσει στην ποινική δίωξή τους (Wilson 2004). Τέτοια συμπτώματα περιλαμβάνουν ενέργειες που απορρέουν από μειωμένη κρίση, ή έλλειψη ελέγχου των παρορμήσεων, καχυποψία, άρση αναστολών, παράνοια, αδυναμία του να εμπιστευόμαστε τους άλλους, παραληρητικές ιδέες, ψευδαισθήσεις, υπερδραστηριότητα, ευερεθιστότητα, αδυναμία συγκέντρωσης, ακόμη και η διαταραχή της ικανότητας να επικοινωνούν αποτελεσματικά ή να συμμετάσχουν σε κοινωνικές αλληλεπιδράσεις (Fluttert 2010).

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει αντίστοιχη νοσηλευτική ειδικότητα. Παρατηρείται παντελής έλλειψη ιατροδικαστικών υποδομών και του αντίστοιχου νομικού πλαισίου, τα οποία θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους χρήστες αυτών των υπηρεσιών να τύχουν της ανάλογης θεραπευτικής αντιμετώπισης. Τα μεγάλα ψυχιατρεία της χώρας μέχρι και σήμερα νοσηλεύουν τους ποινικούς παραβάτες με ψυχικά νοσήματα μαζί με τους υπόλοιπους ψυχιατρικούς ασθενείς και με το αναμενόμενο κλείσιμό τους στα πλαίσια της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης και τη μεταφορά των ψυχικά ασθενών στον κοινωνικό ιστό, οι ασθενείς αυτοί θα αναγκαστούν να επιστρέψουν στα σωφρονιστικά ιδρύματα ως απλοί κρατούμενοι χωρίς να λάβουν την εξειδικευμένη φροντίδα και θεραπεία που χρειάζονται.

Δεξιότητες και καθήκοντα του ιατροδικαστικού νοσηλευτή ψυχικής υγείας

Σύμφωνα με τη Μπελλάλη (2014) «Ο παράγοντας του εγκλεισμού επηρεάζει την ψυχική υγεία των κρατούμενων, καθώς με βάση την επιβίωση τους, καλούνται να αντιμετωπίσουν διάφορες προκλήσεις, με στόχο την προσαρμογή τους στο νέο περιβάλλον, την ανακούφισή τους από το άγχος και τη διατήρηση μιας ποιότητας ζωής. Τα ποσοστά ατόμων που πάσχουν κυρίως από κατάθλιψη είναι υψηλά και τις περισσότερες φορές παραμένουν αδιάγνωστα. Ο κίνδυνος αυξάνει, καθώς οι συναισθηματικές διαταραχές σχετίζονται άμεσα με την εκδήλωση αυτοκτονικής συμπεριφοράς».

Η εξειδικευμένη ιατροδικαστική κοινοτική περίθαλψη συνδέεται με την καλή έκβαση της ψυχικής νόσου σε ποινικούς ασθενείς. Πρόσφατες μελέτες σε διάφορες μορφές φροντίδας όπως εξειδικευμένα προγράμματα κοινοτικής ιατροδικαστικής (Heilburn & Peters 2000), σε ειδικές φαρμακευτικές αγωγές (Swanson et al 2004) και σε ενδονοσοκομειακό πρόγραμμα συμπεριφοράς (Swanson et al 2004), αναφέρουν χαμηλά ποσοστά ποινικής υποτροπής και καλή πορεία της ψυχικής νόσου. Τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν ότι η αξιολόγηση και η διαχείριση του κινδύνου βίας, που αποτελούν μέρος της εξειδικευμένης ιατροδικαστικής κοινοτικής φροντίδας, έχουν θετικές επιπτώσεις στους συγκεκριμένους ασθενείς (Heilburn & Peters 2000).

Αποτελέσματα μιας άλλης μελέτης έδειξαν ότι οι ιατροδικαστικές υπηρεσίες ήταν πιο επιτυχείς στην πρόληψη της επιθετικής συμπεριφοράς των ποινικών ασθενών, επειδή παρακολουθούνταν στενότερα τα θετικά συμπτώματα της ψυχικής νόσου και η συμμόρφωση τους στη φαρμακευτική αγωγή. Επιπλέον, υπήρχε πιο γρήγορη παρέμβαση στην αύξηση των συμπτωμάτων τους (Hodgins et al 2007).

Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει διαχωρισμός μεταξύ της ιατροδικαστικής αξιολόγησης για τον κίνδυνο βίας η οποία συνήθως γίνεται από τους ψυχιατρικούς νοσηλευτές στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ) και της συλλογής και διατήρησης των αποδεικτικών στοιχείων, από παθολογικούς νοσηλευτές, στα τμήματα πρώτων βοηθειών. Και στις δύο περιπτώσεις απαιτούνται τεχνικές που βασίζονται στα στοιχεία και στην εξοικείωση με ιατροδικαστικές διαδικασίες και συχνά εκτελούνται από νοσηλευτές οι οποίοι δεν είναι ειδικά εκπαιδευμένοι σε αυτούς τους τομείς. Η εξειδίκευση και η εφαρμογή των δομημένων κλινικών τεστ που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των θυμάτων και των δραστών, δίνει την δυνατότητα στους ιατροδικαστικούς νοσηλευτές να παρέχουν εξειδικευμένες αναφορές και να διατυπώνουν συστάσεις για τη θεραπεία. Μπορούν να αξιολογήσουν τον ασθενή (θύτη και θύμα) και να συγκεντρώσουν αποδεικτικά στοιχεία που μπορεί να επηρεάσουν την καταδίκη, την ποινή, την υποτροπή, τη θεραπεία και την πρόληψη (NHS Scotland, 2009).

Πίνακας 1. Ιατροδικαστική νοσηλευτική ψυχικής υγείας, Πρότυπα πρακτικής 2012

1. Να δομήσει το θεραπευτικό περιβάλλον για να ενσωματώσει την ασφάλεια με τους θεραπευτικούς στόχους.
2. Να εφαρμόσει τις γνώσεις του νομικού πλαισίου στην παροχή υπηρεσιών και στην εξασφαλισμένη φροντίδα
3. Να διενεργεί την άσκηση της Ιατροδικαστικής Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας δεοντολογικά
4. Να εργαστεί εντός μίας διεπιστημονικής ομάδας που μπορεί να περιλαμβάνει και προσωπικό της ποινικής δικαιοσύνης.
5. Να δημιουργήσει, διατηρήσει και τερματίσει θεραπευτικές σχέσεις με τους ασθενείς των ιατροδικαστικών υπηρεσιών χρησιμοποιώντας την νοσηλευτική διεργασία.
6. Να ενσωματώσει την αξιολόγηση και τη διαχείριση των παραβατικών θεμάτων στις διεργασίες της νοσηλευτικής φροντίδας.
7. Να αξιολογήσει την επίδραση του τραύματος και να συμμετάσχει σε στρατηγικές για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων του τραύματος.
8. Να αξιολογήσει και να διαχειριστεί τον ενδεχόμενο κίνδυνο των ασθενών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών
9. Να διαχειριστεί τον περιορισμό και τη διαδικασία της μετάβασης των ασθενών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών.
10. Να προωθήσει τη βέλτιστη σωματική υγεία των ασθενών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών
11. Να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη βλάβη από τη χρήση ουσιών σε ασθενείς των ιατροδικαστικών υπηρεσιών.
12. Να εργαστεί με σεβασμό με τις οικογένειες / φροντιστές των ασθενών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών
13. Να συνηγορήσει υπέρ των αναγκών Ψυχικής Υγείας των ασθενών των ιατροδικαστικών υπηρεσιών σε μια φυλακή ή σε δομή αστυνομικής επιτήρησης.

Πηγή: Victorian Institute of Forensic Mental Health, 2012

Επιπλέον, ο ιατροδικαστικός νοσηλευτής ψυχικής υγείας απαιτείται να διαθέτει: διαπροσωπικές δεξιότητες επικοινωνίας κάτω από επαχθείς και δύσκολες καταστάσεις, δυνατότητα επικοινωνίας με έγκλειστα άτομα, με την αστυνομία, τα δικαστήρια, τα μέλη της ομάδας και άλλα ενδιαφερόμενα μέλη (The National Forensic Nurses Research and Development Group, 2008). Η Lyons (2009) αναφέρει την ικανότητα του νοσηλευτή να αυτο-αντανακλά και να εξετάζει τις δικές του προκαταλήψεις και συναισθηματικές αντιδράσεις σε ό,τι μπορεί να αποτελεί ειδικό έγκλημα και συμπεριφορά, μία συνειδητοποίηση και άνεση με την άσκηση του επαγγέλματος του. Συνεχίζει, προσδιορίζοντας τις πρακτικές δεξιότητες που απαιτούνται ως προς την ασφάλεια και προστασία, την αξιολόγηση και τη διαχείριση του κινδύνου για τη βία και την επιθετικότητα, τη γνώση της παραβατικής συμπεριφοράς και της κουλτούρας των φυλακών (Lyons 2009). Οι ιατροδικαστικοί νοσηλευτές ψυχικής υγείας έχουν συγκεκριμένους ρόλους που διαφέρουν από τους άλλους νοσηλευτές ψυχικής υγείας. Αυτές οι διαφορές αφορούν:

- Στην πολυπλοκότητα της ψυχικής νόσου των ασθενών αυτών υπό συνθήκες κράτησης.
- Στις εγκληματικές συμπεριφορές και στην υποτροπή αυτών των συμπεριφορών εντός των κοινωνικών/πολιτιστικών συστημάτων. Η ομάδα στόχος συνεχίζει να έχει τη δυνατότητα για μελλοντική επικινδυνότητα και απαιτείται από τους νοσηλευτές να έχουν συνεκτική και συνε-

πή αξιολόγηση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση και μέτρηση των πιθανοτήτων επανεμφάνισης της.

- Σε συγκεκριμένες θεραπευτικές/κλινικές ικανότητες των νοσηλευτών σε ζητήματα που αφορούν την εγκαθίδρυση της θεραπευτικής σχέσης και των ζητημάτων οριοθέτησης με τους ασθενείς.
- Στην αποφυγή της αρνητικής περιοριστικής φροντίδας, αλλά και την ασφαλή εργασία των δομών ασφαλείας όπως επίσης και μέτρα για τη βέβαιη επίτευξη της ασφαλείας στην κοινότητα.
- Στην ηθική που βασίζεται στα δικαιώματα των ποινικών κρατούμενων στην υγειονομική περίθαλψη
- Στην ευθύνη και την προστασία του κοινού (Λουλούδης και συν. 2014)

Τον Απρίλιο του 2012, ένα σχέδιο προτύπων /κατευθυντηρίων οδηγιών εστάλη σε νοσηλευτές που ασκούν ή έχουν δημοσιεύσει στον τομέα της Ιατροδικαστικής Νοσηλευτικής Ψυχικής Υγείας σε Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, Αγγλία, Ουαλία, Καναδά, Νέα Ζηλανδία, Ιρλανδία, Αυστραλία, Σουηδία και Νορβηγία. Οι νοσηλευτές κλήθηκαν να διαβάσουν τα πρότυπα και να προσδιορίσουν εάν συνέλαβαν το νόημα του τι είναι η άσκηση της ιατροδικαστικής νοσηλευτικής ψυχικής υγείας, αν υπήρχαν σημαντικά κενά και να αναφέρουν οποιαδήποτε άλλα σχόλια. Πολλές εισηγήσεις κατατέθηκαν και οι περισσότερες από αυτές έχουν ενσωματωθεί στο τελικό σχέδιο του εγγράφου. Τα πρότυπα αυτά μπορούν να βοηθήσουν τους νοσηλευτές να αναγνωρίσουν

ότι η υπό-ειδικότητα αυτή δεν είναι απλά νοσηλευτική ψυχικής υγείας σε ιατροδικαστικό πλαίσιο, αλλά μπορούν να προσδιορίσουν τη συμβολή της νοσηλευτικής στη διεπιστημονική αξιολόγηση και θεραπεία των ασθενών σε ιατροδικαστικές υπηρεσίες (Victorian Institute of Forensic Mental Health, 2012). Τα πρότυπα αυτά αναφέρουν τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του ιατροδικαστικού νοσηλευτή ψυχικής υγείας, όπως φαίνονται στον πίνακα 1.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρόλο που οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των ιατροδικαστικών νοσηλευτών ψυχικής υγείας ποικίλλουν από χώρα σε χώρα, αυτοί φαίνεται να διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην αξιολόγηση, διαχείριση και τη θεραπεία των ψυχικά διαταραγμένων παραβατών. Η Διεθνής Ένωση Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας (IAFMHS) έχει δεσμευτεί να αυξήσει τη συμμετοχή και τη συμβολή των ιατροδικαστικών νοσηλευτών ψυχικής υγείας, ώστε να εκπαιδευτούν από τις εμπειρίες τους, να βελτιωθεί ο διάλογος και η συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών που εργάζονται σε ιατροδικαστικές υπηρεσίες και να προωθηθεί το πολύτιμο έργο των ιατροδικαστικών νοσηλευτών ψυχικής υγείας (IAFMHS, 2007).

Για την Ελλάδα προτείνεται η αναβάθμιση των σχέσεων συνεργασίας των επαγγελματιών ψυχικής υγείας με τις τοπικές δικαστικές και αστυνομικές αρχές, η ίδρυση ψυχιατροδικαστικών μονάδων σε συνεργασία και συγχρηματοδότηση των υπουργείων υγείας και δικαιοσύνης και η στελέχωσή τους με κατάλληλα εκπαιδευμένο νοσηλευτικό προσωπικό, το οποίο θα είναι ειδικευμένο στην ιατροδικαστική νοσηλευτική ψυχικής υγείας. Προκειμένου να εκπαιδευτούν οι νοσηλευτές στο νέο, για την Ελλάδα, αυτό ρόλο προτείνεται η ενσωμάτωση της ιατροδικαστικής νοσηλευτικής ψυχικής υγείας στο πρόγραμμα σπουδών της ψυχιατρικής ειδικότητας ή η διαμόρφωση σχετικού μεταπτυχιακού διπλώματος σπουδών από ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bowring-Lossock E. (2006). The Forensic Mental Health Nurse - A Literature Review. *Psychiatric Mental Health*, 13 : 780-5.

Brown K. (2012). From Nurse Ratched to Modern Forensic Mental Health Nursing, *Journal of Psychiatry & Law*, 40(1) : 93.

Department of Health and Home Office (2013), Mental health nurses to join police on the beat [online] available at www.gov.uk/government/news/mental-health-nurses-to-join-police-on-the-beat [Accessed: February 2014]

Department of Health and Home Office (2014), Extra funding for mental health nurses to be based at police stations and courts across the country [online] available at www.gov.uk/government/news/extra-funding-for-mental-health-nurses-to-be-based-at-police-stations-and-courts-across-the-country [Accessed: March 2014]

Edith Cowan University, Faculty of Health, School of Nursing and Midwifery [online] available at http://handbook.ecu.edu.au/unit_outline.asp?UCID=3287&V=0.0306, [Accessed: May 2014]

Fluttert F.A.J. (2010), Management of Inpatient Aggression in Forensic

Mental Health Nursing, The application of the Early Recognition Method, Netherlands, Arnhem.

Heilburn K. & Peters L. (2000), Community-based treatment programmes. In S. Hodgins & R. Mueller-Isberner (Eds.), *Violence, crime and mentally disordered offenders: concepts and methods for effective treatment and prevention* (pp 193-215) UK, Wiley.

Hodgins S, Möller-Isberner R, Freese R, Tiihonen J, Repo-Tiihonen E, Eronen M, Eaves D, Hart S, Webster C, Levander S, Tuninger E, Ross D, Vartiainen H, & Kronstrand R. (2007), A Comparison of General Adult and Forensic Patients with Schizophrenia Living in the Community, *International Journal of Forensic Mental Health*, 6(1) : 63-75.

International Association of Forensic Mental Health Services, Forensic Mental Health Nurses, (2007) [online] available at <http://www.iafmhs.org/sections-special-interest-groups/forensic-mental-health-nurses.html> [Accessed: May 2014]

Kent-Wilkinson A. (2009) Forensic nursing education in North America: Constructed definitions of forensic nursing. *Journal of Forensic Nursing*, 5(4): 201-211,

Kent-Wilkinson A. (2011) Forensic nursing educational development: an integrated review of the literature *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 18(3) :236-246

Kunz M., Yates K.F., Czobor P., Rabinowitz S., Lindenmayer, J-P., & Volaka J. (2004). Course of patients with histories of aggression and crime after discharge from a cognitive behavioral program. *Psychiatric Services*, 55: 654-659.

Λουλουδης Δ., Μπελεγρινος Σ. & Στάικος Χ. (2014), Ιατροδικαστική Νοσηλευτική: Μία διεθνής πραγματικότητα, *Επιστημονικά Χρονικά*, 19(3) : 243-253.

Lyons T. (2009), Role of the forensic nurse, *Journal of Forensic Nursing*, 5:53-57

Mason T, Lovell A, Coyle D. (2008). Forensic psychiatric nursing: skills and competencies: I role dimensions, *Psychiatric Mental Health Nursing*. 15(2):118-30.

Μπελλάλη Ν. (2014), Θέματα υγείας στα καταστήματα κράτησης: Η περίπτωση διαχείρισης του σακχαρώδη διαβήτη, *Ελληνικό Περιοδικό της Νοσηλευτικής Επιστήμης*, 7(3) : 6 - 16.

NHS Scotland (2011), Education for Scotland, Mental Health in Scotland, A Guide to delivering evidence-based Psychological Therapies in Scotland "The Matrix - 2011", p.241, The Scottish Government.

NHS Scotland (2009), Forensic Mental Health Services Managed Care Network, Current Awareness Bulletin: Forensic mental health services, Issue 9.

Nursing-School-Degrees, Forensic Psychiatric Nurse Career [online] available at <http://www.nursing-school-degrees.com/Nursing-Careers/forensic-psychiatric-nursing.html>, [Accessed: May 2014]

Swanson, J.W., Swartz, M.S., & Elbogen, E.B. (2004). Effectiveness of a typical antipsychotic medications in reducing violent behaviour among persons with schizophrenia in community-based treatment. *Schizophrenia Bulletin*, 30:3-20.

The National Forensic Nurses Research and Development Group (2008). *Forensic Mental Health Nursing Capabilities, Roles and Responsibilities*, London, MA Healthcare Limited.

Victorian Institute of Forensic Mental Health (2012). *Forensic Mental Health Nursing Standards of Practice 2012*, Australia: Forensicare.

Wilson W. (2004). "Psychiatric Illness Associated with Criminality." *eMedicine*. Accessed September 30, 2005.

Forensic Mental Health Nursing

Aggelos Karamingios¹, Ioanna Georgopoulou², Dimitrios Louloudis³

1. RN, MSc, General Hospital, Sismanoglio - Amalia Fleming, Athens, Greece

2. RN, General Hospital, Sismanoglio - Amalia Fleming, Athens, Greece

3. RN, Dafni, Psychiatric Hospital of Athens, Greece

ABSTRACT

The rise in crime and rates of mental illness globally, especially when these two are connected, have highlighted the need to create special services to provide specialized care both to the victim and the abuser, indiscriminately. The interdisciplinary healthcare team which is providing care in these settings should combine medical and legal knowledge in order to provide appropriate care. The forensic mental health nurse, as a member of this multidisciplinary team, is usually working with criminal offenders, who have been judged "mentally disturbed" and therefore cannot be put in prison. Within the high security psychiatric structure, nurses provide care, plan and implement nursing plan, they teach patients skills that enable them to address the symptoms of their illness and the stimuli of their environment. The forensic mental health nurse, in order to cope with this particular and specialized role, needs to have additional skills such as interpersonal communication under difficult situations with incarcerated person, the police, the court, the other members of the multidisciplinary team.

Key-words: forensic mental health nursing, forensic mental health services, education, specialization

Correspondence author: Aggelos Karamingios
Email: akaramingios@yahoo.com Tel: +30 6946121785